

komme de lavere staaende Embedsmænd tilgode; thi jeg tror, at Kravene til en Forsøgelse af Lønner ere lige stærkt tilfælde i hele Embedsstanden og ikke mindst i den høiere Del deraf.

Der er endnu et enkelt Punkt, hvorved jeg et Dieblisk vil dvæle, da det i ganske særlig Grad vedrører mig. Jeg vil nemlig henvende en Tak til den høitærede Indenrigsminister. Jeg ser nemlig, at der paa hans Budget er opført, under Udgifter for Grønlands Bedkommende, en lille Sum af 5,000 Kr. til en topografisk Bestemmelse, som det hedder — maatte snarere en topografisk arkæologisk Undersøgelse — af Julianehaab Distrikt. Det er, om man vil, en ren Bagatel, men jeg tillægger det alligevel en stor symbolisk Betydning. Det er det første Skridt, der nu gjøres for at komme til at betale den Statsgjæld, som jeg for mit Bedkommende tilstaar, at jeg synes maa tynge os meget stærkt, og som vi hidtil have været ganske ligegyldige for. Meningen er jo nemlig her, at disse Par Tusinde Kroner skulle finde Anvendelse til en Undersøgelse, nærmest af det Punkt, hvortil vore Lærde eller en Del af vore Lærde have troet at kunne henlægge det gamle Garde. Forsaavidt kunde jeg jo sige, at jeg ikke antager, at der vil komme det Mindste ud af denne Undersøgelse som jeg er fuldkommen overbevist om, at man ikke vil finde en Træl, der paa nogen Maade kan godtgjøre, at her have de grønlandske Biskopper og Klostrene haft deres Sæde gennem Rækker af Aarhundreder. Man vil ikke finde det Mindste, der kan tyde derpaa, ikke finde en eneste Gravsten over en af de grønlandske Biskopper, der have siddet paa Garde, og lad os huske, at Gravstene vare noget meget Almindeligt ogsaa i Grønland; der er ganske tilfældigt paa Smaatirkegaarde fundet Gravstene med fuldkommen bevarede Indskrifter baade over Mand og Kvinder, saa at der ikke er Tvivl om, at Grønlands Biskopper, som, skjøndt deres Bispedømme ikke var saa stort eller magtigt som Bispedømmerne i Midten af Europa, dog vare fornemme Folk, nok have haft deres Gravstene med behørig Indskrifter. Der vil efter min Formening ikke findes det Mindste deraf; det er min Overbevisning, at der ikke vil findes det Mindste, der kan godtgjøre, at det er Garde; men hvad vil der da naaes? Der vil naaes dette, at det Gøglebillede, som man har opstillet, at man var i Besiddelse af alle de Mindesmærker, som vore Forfædre kunde have efterladt os i hine fjerne Egne, vil komme til at forsvinde, og jeg haaber, at det vil komme til at forholde sig med Opdagelserne her ligesom i sin Tid med en anden, ikke mindre lærd og stærksindig Fortolkning af hin berømte Indskrift paa Runamo, der bragte os den skjønneste Beretning om Braavallaflaget, og som man, som bekendt kom til Erkjendelse af, var et rent Naturspil,

nogle naturlige Ridsler, frembragte i en Trængsel. Nei det, man vil opnaa, og hvorfor jeg synes man skal være taknemmelig, er, at man kommer til en virkelig Overbevisning om, at der findes Garde ikke. Saa er det, at jeg tror, at der endelig engang maa tages fat paa det store Foretagende, at vi opfylde vor nationale Pligt og undersøge vort eget Land. Selv om der ikke fandtes et eneste Mindesmærke fra hin Aldtid, saa er det i ren geografisk Henseende en uafviselig Pligt for os, at den Kyst, som vore Forfædre for 1,000 Aar siden besøgte, dog ogsaa engang bliver undersøgt af os, thi selv om det skulde vise sig, lad mig blot indstyre den Bemærkning, at Garde laa paa den vestlige Side af Grønland, og at man fandt, at det var Kaffiarfuk der var Garde, saa er det ikke mindre vist, at vore Forfædre reiste høit op paa den nordlige Side, maatte endog over det Sted, hvor Scoresby var, og at der derfor er et geografisk Problem, som har sin store Betydning og aldeles ikke berøres af det Arkæologiske. Jeg har set af Forhandlingerne i det andet Thing, at man, som jeg kunde vente, har stillet sig med megen Beløvilie overfor dette Forslag. Jeg synes, at jeg tydelig kan mærke gennem de varme Udtalelser, som under Forhandlingen fremkom fra et Medlem, der selv havde haft Sæde i Finantsudvalget, at det virkelig er et Anliggende, hvis Betydning er begyndt at gaa op for Andre end mig, at man virkelig vil indrømme, og det skjøndt man nu ikke, synes det, har nogen Tro paa, at der i arkæologisk Retning kan være Noget at hente paa Østkysten — at det er en folkelig Opgave for os, og ikke mindst i denne Tid, ikke at lade os frarivste geografiske Opdagelser paa vort eget Omraade. Lad os huske, at det ikke er mange Aar siden, at en Expedition fra en Nabomagt var meget nær Stebet, og at den meget let kunde have taget en sydlig Retning og være gaaet ned langs Kysten. Slige Tilfælde kunne fremkomme paany, og da vil det være forsilbe for os at flamme os over, at vi have forsojnt vor Pligt. Jeg ønsker og haaber derfor, at der vil blive gjort noget Alvorligt for at forberede en saadan Undersøgelsesreise, og det er da ikke længer Indenrigsministeren, jeg udelukkende tør henvende mig til, men det er da Marineministeren, hvem det først og fremmest paahviler i denne Henseende at gjøre yderligere Skridt. En Expedition fordrer jo ganske sikkert en ikke ringe Forberedelse, hvis man skal have noget Haab om dens heldige Udfald. Smidlertid, Marinen er nu i Besiddelse af yngre Kræfter, hvis Dygtighed og Iver der ganske sikkert ikke er ringeste Grund til at tvivle om. Jeg tror, at i den Henseende stiller Tiden sig ogsaa meget gunstig, ligesom det, at for Dieblisset de geografiske Opdagelsesreiser hos alle andre Nationer ere komne i en saa høi Kurs, ogsaa maa virke sporende. Det kan jo ikke være os ganske ligegyldigt